

1 maart 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ ,
geboren op _____ ,
wonende te _____ ,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

tegen:

wijlen pater _____
geboren op _____ overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden in _____ lid van de Congregatie van het Heilige
Sacrament

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 september 2012. Op 2 oktober 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater _____ provinciale overste van de Duits-Belgische-Nederlandse Provincie van de Congregatie van het Heilig Sacrament.

Op 29 januari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner _____ . Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mevrouw mr. K.A.M. van Kampen, voornoemd.

Namens de Congregatie zijn verschenen pater _____ voornoemd, en pater _____ , vice-provinciaal van de Duits-Belgisch-Nederlandse Provincie van de Congregatie van het Heilige Sacrament.

2. De klacht

2.1. Klager verklaart desgevraagd ter zitting het volgende:

“Mijn ouders hadden een in een dorp. Ze waren daar 's avonds altijd druk aan het werk. Ik heb een zus die zeven jaar ouder is dan ik. Zij was 's avonds ook regelmatig weg. Ik was 's avonds dus vaak alleen.

Op de lagere school kon ik niet goed meekomen. Een onderwijzer van de lagere school raadde mijn ouders aan om mij naar een internaat te sturen. In augustus 1959 ging ik naar

in Ik ging daar naar de mulo. De mulo zat vlak naast het internaat in barakken. Je moest een beekje oversteken om er te komen. Ook op de mulo kon ik niet goed meekomen. Ik heb de mulo niet afgemaakt vanwege het misbruik. Ik heb een tot anderhalf jaar op het internaat gezeten.

Omdat ik niet mee kon komen op de mulo en de kosten van het internaat voor mijn ouders te hoog waren, ben ik van het internaat afgegaan. Ik heb daarna op een grafische school gezeten. Op het internaat sliep ik boven, op de rode zaal. Beneden was de blauwe zaal. Als je daar sliep, sliep je in de hemel. De rode zaal was de hel. Ik zat dus in de hel. Later begreep ik waarom ik in de hel zat.

Aangeklaagde was surveillant op mijn slaapzaal. Op de rode zaal lag ik in een hokje met een rood gordijn ervoor. Als iedereen al op bed lag kwam aangeklaagde je bezoeken. Je kon ruiken dat hij altijd had gedronken als hij bij je kwam. Aangeklaagde ging met zijn hand onder de dekens en betastte mijn blote geslachtsdeel, vervolgens pakte hij mijn hand en moest ik ook aan zijn geslachtsdeel voelen. Hij heeft een keer geprobeerd mij te bevredigen. Of aangeklaagde klaar kwam, kan ik mij niet herinneren. Ik weet niet precies hoe vaak het is gebeurd. Ik denk zo'n acht of negen keer.

Na een paar weken zaten wij met wat jongens bij elkaar toen het gesprek op aangeklaagde en zijn gedragingen kwam. Wij zijn naar pater gegaan en hebben hem verteld wat er was gebeurd. Hij vond het een vreemd verhaal en vroeg ons om er niet verder over te praten. Als beloning zou hij voor ons een foto van hem en de paus meenemen. Hij ging namelijk niet lang daarna op audiëntie bij de paus.

Wij hebben die foto inderdaad gekregen. Ook kwam er een einde aan het seksueel misbruik.

Ik heb mijn ouders verteld van het misbruik, maar zij hebben er niets mee gedaan. Vader kwam uit een streng katholiek gezin en zoiets bestond niet.”

2.2. Toen klager in dienst zat, merkte hij dat hij op mannen viel. Na zijn dienstitijd ging klager weer thuis wonen. Hij kreeg vanwege zijn geaardheid erg veel over zich heen. Uiteindelijk ging klager naar de huisarts. Deze zei hem dat het een ziekte was, die wel weer overging. Klager is daarna 11 jaar getrouwd geweest. Hij voelde dat het niet klopte. Nu is hij alweer 20 jaar samen met zijn huidige partner. De huidige partner van klager weet al vanaf 1992 dat klager seksueel is misbruikt. Ook de ex-vrouw en kinderen van klager weten van het seksueel misbruik. Klager heeft een goed contact met zijn kinderen.

Klager heeft altijd in gewerkt, met een onderbreking tijdens zijn dienstitijd. In 2005 is klager ontslagen en kwam hij voor 50% in de WAO en voor 50% in de WW. Vanaf 20 mei 2012 is klager met pensioen.

2.3. Het doel van de procedure is het verkrijgen van erkenning van de gepleegde handelingen, die zijn te kwalificeren als seksueel misbruik, en daarover spijt te betuigen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Overste acht het aannemelijk dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt. Bij de Congregatie zijn andere klachten tegen dezelfde aangeklaagde bekend. Voorts komt aangeklaagde voor in de informatie die verstrekt is door de Commissie Deetman. Tenslotte is uit het archief gebleken, dat aangeklaagde twee maal is veroordeeld wegens het hebben van seksueel contact met minderjarige schandknepen in . Aangeklaagde is daarvoor gestraft en therapeutisch behandeld. Op uitdrukkelijk verzoek van de behandelend arts is aangeklaagde als begeleider geplaatst op het internaat in . Zowel de toenmalige overste als de toenmalige bisschop van 's-Hertogenbosch hadden in eerste instantie anders beslist, maar zijn ingegaan op het nadrukkelijk verzoek van de behandelend psycholoog. Overste betreurt ten zeerste wat er is gebeurd en biedt namens de Congregatie zijn oprechte spijtbetuigingen aan voor het af te keuren gedrag van een ex-medebroeder.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde klager in een periode van vijf maanden 8-9 keer seksueel heeft misbruikt. Het seksueel misbruik bestond eruit dat aangeklaagde de chambrette van klager binnenkwam terwijl klager in bed lag. Vervolgens ging aangeklaagde naar klager toe, stak zijn handen onder de dekens en begon klager aan zijn blote geslachtsdeel te betasten. Terwijl aangeklaagde dit deed, bracht hij de hand van klager naar zijn eigen geslachtsdeel om eraan te voelen. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de verklaringen van (bekend onder 2011T514) en (bekend onder 2010T171) de verklaring van klager aangezien de wijze waarop het seksueel misbruik plaats vindt grote overeenkomsten vertoont. vertelt dat aangeklaagde, naast andere vormen van seksueel misbruik, handtastelijk werd bij het opnemen van de temperatuur toen hij op bed lag met A-griep. Op een gegeven moment moest hij ook aangeklaagde aftrekken, terwijl hij zijn toeg aanhad. vertelt, naast andere vormen van seksueel misbruik, dat aangeklaagde

's avonds zijn chambrette binnenkwam, met zijn hand onder de dekens ging om hem vervolgens te masturberen.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Duits-Belgische-Nederlandse Provincie van de Congregatie van het Heilige Sacrament de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het seksueel misbruik heeft plaatsgehad en namens de Congregatie (nogmaals) excuses aan te bieden en spijt te betuigen voor het klager aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 1 maart 2013 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. A.M.T. Denekamp-Mulder en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Duits-Belgische-Nederlandse Provincie van de Congregatie van het Heilig Sacrament en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.